

Aanvullend vleermuisonderzoek

Wet natuurbescherming, soortenbescherming

Bestemmingsplanwijziging voor sloop en nieuwbouw Rector Buijselstraat 20 in Rijen

Opdrachtgever: De Bunte Vastgoed Zuid
Contactpersoon: de heer J. Pekaar

Kenmerk: BUNT20-01
Datum: 13 november 2020

Opdrachtnemer: Florauna Natuuradvies
Auteur: mevrouw N. Schuurmans MSc

Aanvrager	De Bunte Vastgoed Zuid Postbus 5684 4801 EB Breda
Contactpersoon	Jannes Pekaar
Telefoon	0765991781
E-mail	jp@debunte.nl
Kenmerk	BUNT20-01
Datum	13 november 2020
Opgesteld door	Florauna natuuradvies Nicole Schuurmans
Telefoon	06 555 15 199
E-mail	florauna.natuuradvies@gmail.com

Florauna natuuradvies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Florauna natuuradvies; opdrachtgever vrijwaart Florauna natuuradvies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt d.m.v. fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Florauna natuuradvies, nog mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	3
1. INLEIDING	4
1.1. Leeswijzer	4
2. ONDERZOEKSLOCATIE.....	5
2.1. Beschrijving onderzoekslocatie.....	5
2.2. Geplande ingreep	6
3. ONDERZOEKSMETHODE	8
3.1. Vleermuisonderzoek	8
4. RESULTATEN	9
4.1. Vleermuisonderzoek	9
5. CONCLUSIE EN AANBEVELING	12
BIJLAGE I. Geraadpleegde Literatuur	13

1. INLEIDING

Aan de Rector Buijselstraat 20 in Rijen is een bedrijfspand en zijn garageboxen aanwezig. Op locatie is het voornemen om de bestaande bedrijfsbebouwing en de garageboxen te slopen, het perceel bouwrijp te maken en nieuwbouwwoningen te realiseren. Voor deze wijziging is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk.

De Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) verplicht vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen geen aanwezige beschermde plant- of diersoorten en groei- of verblijfplaatsen aantasten. In maart 2020 is een quickscan uitgevoerd waaruit naar voren is gekomen dat de aanwezige bebouwing geschikt is voor vleermuizen. Alle in Nederland levende vleermuizen zijn beschermd door de Wnb, onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn). Hieruit volgend is dan ook in de periode april – september 2020 aanvullend vleermuisonderzoek uitgevoerd naar paar- en winterverblijfplaatsen van vleermuizen.

Het uitgevoerde onderzoek bestond uit vijf veldbezoeken. Voorliggende rapportage betreft een overzicht met de resultaten van het vleermuisonderzoek en een aanbeveling voor vervolgstappen.

1.1. Leeswijzer

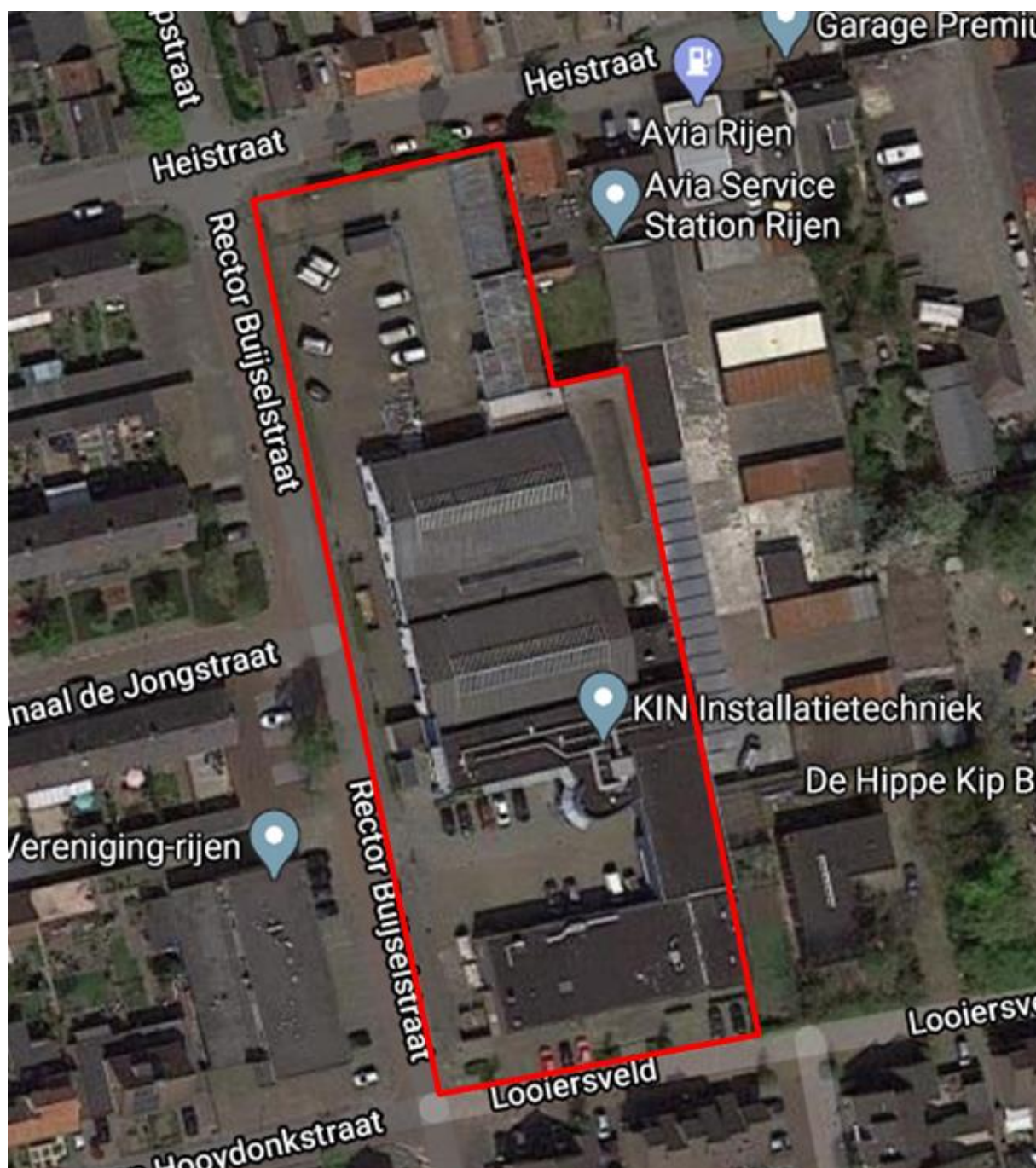
In hoofdstuk 2 wordt omschreven hoe de onderzoekslocatie eruit ziet, hoe deze momenteel gebruikt wordt en wat de eigenaar van plan is in het onderzoeksgebied. Hoofdstuk 3 bespreekt de onderzoeksmethodiek. Hoofdstuk 4 geeft de resultaten weer en in hoofdstuk 5 wordt afgesloten met de conclusie en aanbevelingen.

2. ONDERZOEKSLOCATIE

2.1. Beschrijving onderzoekslocatie

Aan de Rector Buijselstraat 20 in Rijen is een bedrijfspand en zijn garageboxen aanwezig. Op locatie is het voornemen om de bestaande bedrijfsbebouwing en de garageboxen te slopen, het perceel bouwrijp te maken en nieuwbouwwoningen te realiseren. Voor deze wijziging is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk.

Figuur 1 Satellietbeeld van de huidige situatie. Het plangebied is rood omlijnd.

2.2. Geplande ingreep

Momenteel is in het plangebied een bedrijfspand en zijn garageboxen aanwezig. Met de voorgenomen plannen wordt alle bestaande bebouwing gesloopt, wordt het perceel bouwrijp gemaakt en worden nieuwbouwwoningen en appartementen gerealiseerd.

*Figuur 2 Impressie van voorgenomen situatie
Bron: Compositie 5 Stedenbouw*

De planlocatie is in het bestemmingsplan 'Woongebied Rijen', vastgesteld op 4 april 2013 door de gemeente Gilze en Rijen, bestemd als 'Bedrijf'. Voor de voorgenomen sloopwerkzaamheden en de realisatie van nieuwbouwwoningen en appartementen is het noodzakelijk het bestemmingsplan te wijzigen.

Figuur 3 Vigerend bestemmingsplan. Het plangebied is roodomlijnd.

3. ONDERZOEKSMETHODE

3.1. Vleermuisonderzoek

Het aanvullend vleermuisonderzoek richt zich op de gebruiksfunctie van vleermuizen in het plangebied. Er wordt gekeken of er paar- of winterverblijfplaatsen in- en rondom het plangebied aanwezig zijn. Tevens wordt er gekeken naar de soort samenstelling en aantallen van de voorkomende vleermuizen in het gebied.

De onderzoekslocatie is door mevrouw N. Schuurmans MSc onderzocht tijdens voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden. In totaal zijn vijf veldbezoeken uitgevoerd. De methodiek van het inventariseren is bepaald aan de hand van de soort specifieke kennisdocumenten van BIJ12 en het Protocol Vleermuisinventarisaties (maart 2017) door Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur.

Het aanvullend vleermuisonderzoek is uitgevoerd aansluitend op de in maart 2020 uitgevoerde quickscan, zie tabel 1 voor de specifieke bezoeken. Het onderzoek heeft zich voornamelijk gericht op de aanwezigheid van verblijfplaatsen, foerageergebieden en belangrijke vliegroutes van gebouwbewonende vleermuissoorten. Het onderzoek naar zomer- en kraamverblijfplaatsen heeft plaatsgevonden tijdens het in- en uitvliegtijdstip van vleermuizen, respectievelijk rond zonsopkomst en -ondergang.

Tijdens het paaronderzoek is gekeken naar de baltsterritoria en paarverblijfplaatsen van vleermuizen. Massawinterverblijfplaatsen zijn niet te verwachten in de bebouwing, omdat deze daarvoor niet geschikt is. Eventueel zouden vleermuizen wel gedurende milde winters gebruik kunnen maken van de aangetroffen zomerverblijfplaats. Deze bezoeken hebben plaatsgevonden tijdens de piek van de baltsactiviteit.

Tevens is er gekeken naar belangrijke vliegroutes en/of foerageergebieden in het onderzoeksgebied. Voor het vleermuisonderzoek is gebruik gemaakt van een batlogger M. De opgenomen geluiden, indien noodzakelijk, geanalyseerd met specifieke software BatExplorer, versie 2.0.4.0.

Tabel 1. Data uitgevoerde veldbezoeken vleermuisonderzoek

Datum	Tijdstip	Type onderzoek	Temperatuur	Windkracht	Bewolking	Neerslag
29 april 2020	04:00 – 06:25	Zomerverblijf	10°C	2Bft	Geheel	Geen
18 mei 2020	21:25 – 23:45	Zomerverblijf Kraamverblijf	12°C	1Bft	Bewolkt	Geen
20 juni 2020	22:00 – 00:15	Zomerverblijf Kraamverblijf	15°C	1Bft	Geen	Geen
17 augustus 2020	21:30 – 23:45	Paarverblijf	18°C	2Bft	Zwaar	Geen
8 september 2020	20:45 – 23:00	Paarverblijf	18°C	1Bft	Geheel	Geen

4. RESULTATEN

4.1. Vleermuisonderzoek

Gedurende het onderzoek zijn twee soorten vleermuizen waargenomen. Namelijk de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger.

Gewone dwergvleermuis – Pipistrellus pipistrellus

De gewone dwergvleermuis is de meest algemeen voorkomende vleermuissoort in Nederland. De kleine bruin gekleurde vleermuis is een flexibele soort die zowel in gesloten als open landschappen, van stadscentra tot op het platteland voorkomt. De soort is een echt gebouw bewonende soort waarbij hij een voorkeur heeft voor spleetvormige holten in spouwmuren, achter gevelbekleding en onder daken. In de kraam- en winterperiode kan het aantal dieren bij elkaar variëren van enkele tientallen tot tweehonderd en soms wel duizenden dieren. Foerageren doet de gewone dwergvleermuis langs lijnvormige structuren van de opgaande vegetatie, langs bosranden, de bebouwing, bij water maar daarnaast ook vaak in tuinen en rond straatlantaarns.

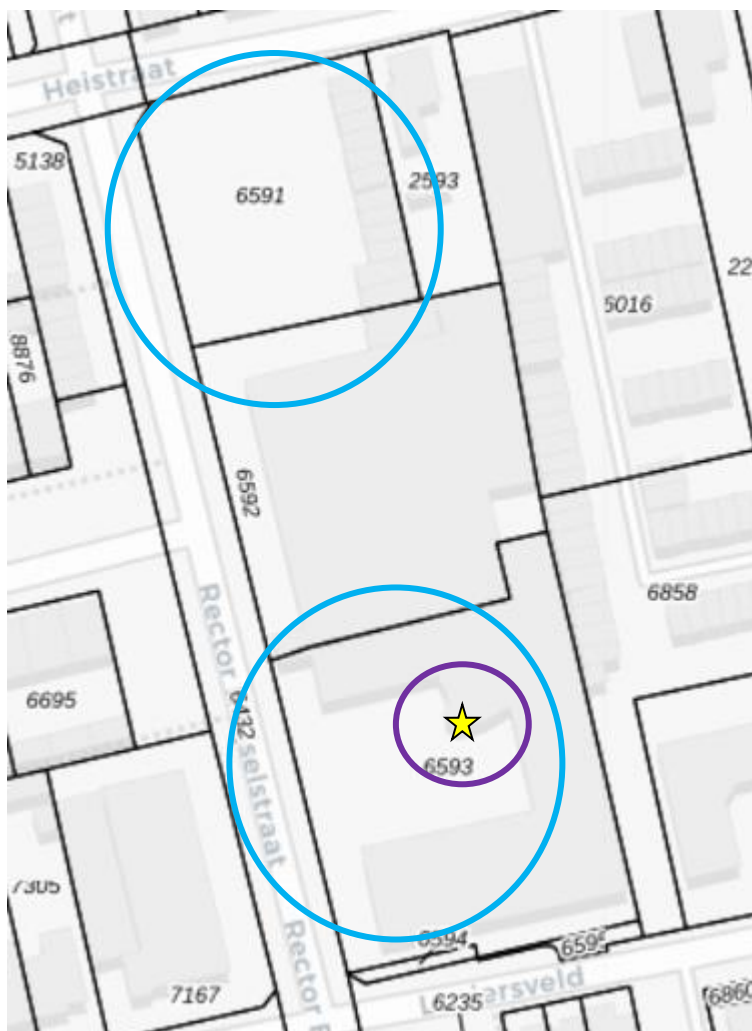
Tijdens de veldbezoeken is de gewone dwergvleermuis het meest in- en rond de onderzoekslocatie aangetroffen. Het gaat hierbij om circa 5 individuen per bezoek. De soort is zowel overvliegend- als foeragerend aangetroffen. Zie figuur 4 voor de soortenkaart gewone dwergvleermuis.

Verblijfplaatsen

Gedurende de veldbezoeken is een zomerverblijfplaats aangetroffen van de gewone dwergvleermuis in één van de open stootvoegen boven de hoofdingang van het bedrijfspand. Daarnaast is een paarterritorium vastgesteld. De locatie van paarverblijfplaatsen binnen dit territorium is niet vastgesteld, maar bevindt zich naar alle waarschijnlijkheid ook in één van de open stootvoegen boven de hoofdingang aangezien daar de baltsactiviteiten het grootste waren. Voor een massawinterverblijfplaats is het pand niet geschikt, wel zouden zomer- en paarverblijfplaats in milde winters gebruikt kunnen worden door de gewone dwergvleermuis.

Foerageergebieden en vliegroutes

Gedurende de veldbezoeken worden rondom de lantaarnpalen en in de straten foeragerende dieren aangetroffen. Daarnaast werd in het noordelijke deel van het plangebied en in de nabijheid van de hoofdingang van het bedrijfspand ook foerageergedrag van de gewone dwergvleermuis waargenomen. Aangezien de dieren gedurende de hele onderzoeksperiode waarneembaar zijn kan worden aangenomen dat de dieren hier een vaste foerageerlocatie hebben. Vliegroutes van de gewone dwergvleermuis zijn binnen het plangebied niet aangetroffen. De vleermuizen zullen hiervoor gebruik maken van de lijnvormige structuren van de aanwezige bebouwing in en om het plangebied.

Figuur 4 Soortenkaart gewone dwergvleermuis.

Gele ster: zomerverblijfplaats

Paarse cirkel: Paarterritorium met binnen dit territorium een paarverblijfplaats

Blauwe cirkel: foerageergebied

Laatvlieger – *Eptesicus serotinus*

De laatvlieger is een algemeen voorkomende soort in Nederland. Het is één van de grootste vleermuissoorten welke in Nederland voorkomen. Het is een echt gebouwbewonende soort, verblijfplaatsen zijn onder andere veelal te vinden achter boeiboorden, achter gevelbekleding, achter dakgoten, lood langs de schoorstenen, in spouwmuren en op zolders. Kraamverblijfplaatsen bestaan uit tien tot zestig en soms tot driehonderd vrouwtjes. De mannetjes verblijven ergens anders, soms in groepjes van zo'n 20 dieren. Het foerageren vindt plaats langs bosranden, heggen, lanen maar ook boven weilanden en langs structuurrijke randen van bebouwing, parken en waterpartijen. De soort foerageert soms in kleine groepjes van circa 20 dieren op dezelfde locatie. De afstand van de verblijfplaats tot het foerageergebied kan verschillen tussen de 4,5 en 10 kilometer.

Tijdens de veldbezoeken is de laatvlieger slechts eenmalig waargenomen, waarbij de soort overvloog of foerageerde. Zie figuur 5 voor de soortenkaart gewone dwergvleermuis.

Verblijfplaatsen

Tijdens de veldbezoeken zijn geen aanwijzingen gevonden die duiden op enige aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van de laatvlieger.

Foerageergebieden en vliegroutes

Tijdens de veldbezoeken is gebleken dat de laatvlieger boven het gebouw en in de directe omgeving foerageert. Vanwege de lage aangetroffen aantallen is het aannemelijk dat dit foerageergebied niet essentieel is. Essentiële vliegroutes van de laatvlieger zijn niet aangetroffen.

Figuur 5 Soortenkaart laatvlieger

Blauwe cirkel: locatie van foerageergedrag

Groene lijn: Vliegrichting

5. CONCLUSIE EN AANBEVELING

Hoewel sommige vleermuissoorten vrij algemeen voorkomen in Nederland blijven ze erg kwetsbaar. Vleermuizen zijn niet in staat om zelf een verblijfplaats te creëren. Ze zijn dan ook volledig afhankelijk van bestaande ruimtes welke zij in gebruik kunnen nemen als verblijfplaats. Daarnaast maken vleermuizen jaren achter elkaar gebruik van dezelfde foerageergebieden en vliegroutes. Landschappelijke ingrepen kunnen grote negatieve effecten op de soortgroep hebben. Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn dan ook strikt beschermd in het kader van de Wnb onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn). Hierdoor zijn alle vleermuizen beschermd tegen het verstoren, vernietigen en/of doden van individuen, hun vaste rust- of verblijfplaatsen en belangrijke foerageergebieden en vliegroutes.

Het onderzoek heeft aangetoond dat er een zomerverblijfplaats en een paarterritorium van de gewone dwergvleermuis aanwezig is binnen het plangebied. Met de aanwezigheid van dit paarterritorium kan een paarverblijfplaats niet worden uitgesloten. Het paarterritorium bevindt zich bij de hoofdingang van het bedrijfspand. Bij de sloop van de bebouwing kunnen verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren gaan. Dit betekent een overtreding op de verbodsbepalingen van de Wnb. Maatregelen zullen dan ook genomen moeten worden om de effecten te minimaliseren. Daarnaast is een ontheffing van de Wnb noodzakelijk.

Wij bevelen aan om de werkzaamheden niet in de paar- en winterperiode uit te voeren (augustus – maart). Paarverblijfplaatsen kunnen namelijk ook als winterverblijfplaats dienen voor individuele vleermuizen. Indien de verblijfplaatsen echter voor de kwetsbare paar- en winterperiode, dus in de actieve periode van de vleermuizen, ongeschikt gemaakt kunnen worden is het wel mogelijk in de periode augustus-maart werkzaamheden te verrichten.

BIJLAGE I. Geraadpleegde Literatuur

BIJ12, juli 2017. Kennisdocument gewone dwergvleermuis, versie 1.0. BIJ12, Utrecht.

Korsten, E. (2012). Vleermuiskasten. Overzicht van toepassing, gebruik en succesfactoren. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.

Korsten, E., Limpens, H., Bouwman H. & Reinhold J. (2011). Vleermuisvriendelijk bouwen, Landschapsbeheer Flevoland, Lelystad.

Limpens, H., Mostert, K. en Bongerd, W. (1997). Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. KNNV Uitgeverij. Utrecht.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard gewone dwergvleermuis, versie 2.0. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Schuurmans, N. (2020). Quickscan Rector Buijselstraat 20 te Rijen. Florauna natuuradvies, Loosbroek. 2020.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur (2017). Vleermuisprotocol 2017.

Zoogdiervereniging (2016). Natuur van Nederland 12, Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV uitgeverij. Utrecht.